

PREČO NEVESTA OPUSTÍ VŠETKO?

271/2006

www.inky.sk

31. 10. 2006

nedeliteľný Ježiš – prečo by mala nevesta nasledovať ženícha – domov je tam, kde milujeme – nie je nasledovanie ako nasledovanie – láska je odpoveďou na skúsenosť – čo vlastne robili apoštoli – Korint a Pavlova skúsenosť – ako evanjelizovať

To, čo som si odniesol z posledných dní je toto: Ježiš je Jeden. Nedeliteľný. Je to ženích. *Ženícha (alebo nevestu) nemôžete rozkúskovať. Nemôžete povedať: ústa beriem, nos nie, majetok beriem, dlhy nie...* Alebo prijímate celého, alebo vôbec...

Obrátenie sa, prijatie kresťanstva – prijatie *Ježiša Krista* – je opravdivý Zlom, bod v ktorom sa láme život a delí na dve polovice tak, ako sa okolo historického Ježiša Krista zlomil letopočet Európy na „pred“ a „po“ Kristovi...

Skúste sa teraz vžiť do postavenia *nevesty*. Doteraz žila v láske v dome svojich rodičov. Nič jej nechýbalo. Bola šťastná. A zrazu od nej niekto chce, aby všetko toto zanechala, aby opustila svojho otca, svoju matku, svojich súrodencov, aby zanechala svoj dom, svoje mesto, priateľov, prácu, život, všetko,... a nasledovala svojho budúceho manžela a začal s ním žiť úplne nový život. No povedzte: **PREČO** by to mala urobiť? Prečo by sa mala vystaviť takejto ohromnej zmene? Prečo by mala zanechať istotu rodičovského domu a vydať sa v šanc neistote *manželského domu*, ktorý ešte len bude, ešte nejestvuje, je len prisľúbený a nemá väčšiu realitu, než slovo toho *kohosi*, koho bude považovať za svojho manžela?

Och, odpovedať by mi vedelo aj malé dieťa: No prečo asi! Pretože ho miluje!

Je to láska. **Láska je oná *metanoia*, zmena myslenia. Láska je to, čo rozhoduje o tom, kde v skutočnosti bývame.** Ježiš povedal: „*Kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.*“ (Mt 6,21). O tom, kde je náš poklad, ale rozhoduje práve srdce. Láska. Sme doma tam, kde milujeme. To, čo milujeme, to, kde je naše srdce, *to* je náš *domov*. Tam, pri milovanom, je naše „TU“ – a všetko ostatné je „TAM“, preč, mimo, cudzie...

Kým ON ostáva stále „ten cudzí“, síce milý, sympatický, ale stále cudzí – dovedy nevesta nebude nevestou, nebude nikoho opúšťať a nikoho nasledovať. Aj keby ju k tomu chcel niekto dotlačiť, právom a silne by to vnímala ako násilie.

Ale keď sa zamiluje – potom sa ON stáva jej „domovom“. A ten starý domov – otec, mama, súrodenci,... – sa stále viac a viac stáva cudzinou. Cudzinou milou a vzácnou, ale predsa cudzinou. Miestom, kam človek príde prenocovať, kde má zložené veci... kým si ich nepresťahuje domov: tam, kde je ON. Tajomstvo sobáša, tajomstvo manželstva...

Nasledovanie Ježiša je tiež vec lásky. V tomto zmysle nie je obrátenie ako obrátenie. A nie je nasledovanie ako nasledovanie. Pozrite sa na apoštolov: „*My sme opustili všetko a išli sme za tebou. Čo z toho teda budeme mať?*“ (Mt 19,27), pýta sa Peter Ježiša. Naozaj opustili všetko? A naozaj nasledovali Ježiša? „*Vtedy ho všetci učeníci opustili a rozutekali sa.*“ (Mt 26,56), čítame triezve konštatovanie Matúša v Getsemanoch. Nie, toto ešte nebolo ani obrátenie, ani nasledovanie. Ježiš to vedel, inak by nepovedal Petrovi: „*A ty, až sa raz obrátiš,*

posilňuj svojich bratov.“ (Lk 22,32). Obrátenie ešte len malo prísť. Spolu so zamilovanosťou. S ochotou nasledovať Ježiša kamkoľvek. Aj na smrť. Ako nevesta svojho milovaného a milujúceho ženícha.

Skutočné obrátenie zažili apoštoli až neskôr. Po zmŕtvychvstaní – ale ani vtedy to ešte nebolo úplne. Ešte stále sa držali toho starého, svojich starých predstáv, starých lások, starých „pokladov“, pri ktorých ešte stále zotrúvali ich srdcia. „*Keď ho uvideli, klaňali sa mu, no niektorí pochybovali.*“ (Mt 28,17), čítame v Matúšovi. Ešte tam bola pochybnosť. A ešte stále milovali tento svet, ešte stále milovali svoje životy, preto sa pýtali: „*Pane, už v tomto čase obnovíš kráľovstvo Izraela?*“ (Sk 1,6). Skutočné obrátenie prišlo až po prijatí Ducha Svätého. Až vtedy konečne ich srdcia opustili všetko, pretože nasledovali novú lásku, nový domov, novú vlasť: Ježiša Krista. „*Potom som videl, a hľa, Baránok stál na vrchu Sion a s ním stoštyridsaťštyritisíc tých, čo mali na čele napísane jeho meno a meno jeho Otca,*“ píše Ján a píše to aj o sebe, o nich. „*A počul som hlas z neba; bol ako hukot veľkých vôd a rachot mocného hromobitia. Hlas ktorý som počul, znel, ako keď citaristi hrajú na svojich citarách.*“ ³ *A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme.* ⁴ *To sú tí, čo sa nepoškrvnili so ženami, lebo sú panici. Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Oni sú vykúpení z ľudí ako prvotiny Bohu a Baránkovi.* ⁵ *V ich ústach sa nenašla lož: sú bez škvrny.*“ (Zjv 14,1–5). Veru tak.

To ma privádza k ďalšiemu zaujímavému poznatku: že totiž **láska je vždy odpoveďou na skúsenosť**. Napríklad skúsenosť dobroty a krásy. Preto sa mladé dievča zamiluje do krásneho a milého chlapca. Niekedy si dievča vyberie aj škaredého a zlého, pravda. Ale myslím, že vtedy to robí skôr zo strachu, že ostane „na ocot“, než preto, že by ho naozaj milovala. Jednoducho sa na neho zavesí, láska to ale nie je. Láska je odpoveďou na krásu, na vznešenosť, na dobro,... na lásku toho druhého. „*My milujeme, pretože on prvý miloval nás.*“ (1 Jn 4,19), tak identifikuje príčinu našej zamilovanosti Ján.

Podnetom k obráteniu je teda skúsenosť Božej Lásky:

- Učenikom ju sprostredkoval Ježiš priamo: zázrakmi, osobnou prítomnosťou, smrťou na kríži, nakoniec zoslaním Ducha Svätého, ktorý ich naplnil mystickou skúsenosťou Boha a rozšíril tak ich mysle, predtým malé a obmedzené, mysle rybárov na mysle mystikov.

- Prvým kresťanom ju sprostredkovali apoštoli. Znova a znova čítame o skúsenosti prvých kresťanov: „*Všetkých sa zmocňovala bázeň; prostredníctvom apoštolov sa dialo množstvo divov a znamení.*“ (Sk 2,43). Apoštoli boli zrkadlá,

v ktorých sa odrážala krása a láska Boha. Apoštoli boli mocným vedením, cez ktoré prúdila do ich okolia Božia Láska v podobe Moci, ktorá uzdravovala. „¹² Rukami apoštolov sa dialo množstvo znamení a divov medzi ľuďmi. Všetci svorne zotrvali v Šalamúnovom stĺporadí. ¹³ Ale nik iný sa k nim neodvážil, pripojiť, no ľud ich veľbil ¹⁴ a čím ďalej, tým viac pribúdalo veriacich Pánovi; veľké množstvo mužov a žien. ¹⁵ Ešte aj na ulice vynášali chorých a kládli ich na posteľ a lôžka, aby aspoň Petrova tóna padla na niektorého z nich, keď tade pôjde. ¹⁶ Aj z miest okolo Jeruzalema sa zbieralo množstvo ľudu, prinášali chorých a trápených nečistými duchmi a všetci sa uzdravovali.“ (Sk 5,12–16) – tak to videl a opísal Lukáš. Pridajte k tomu Petrove slová svedectva, ukazujúce jasne na Krista: „Mužovia, Izraeliti, čo sa tomu divíte a prečo hľadáte na nás, akoby sme boli vlastnou mocou alebo nábožnosťou urobili, že tento chodí? ¹³ Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba, Boh našich otcov, oslávil svojho Služobníka Ježiša, ktorého ste vy vydali a zapreli pred Pilátom, kým on rozhodol, že ho treba prepustiť. ¹⁴ Vy ste zapreli Svätého a Spravodlivého a žiadali ste, aby vám prepustil vraha. ¹⁵ Zabili ste pôvodcu života, ale Boh ho vzkriesil z mŕtvych; a my sme toho svedkami. ¹⁶ A jeho meno pre vieru v toto meno upevnilo tohoto človeka, ktorého vidíte a poznáte, a viera, ktorá je skrze neho, dala mu toto úplné zdravie pred očami vás všetkých.“ (Sk 3,12–16) – a máte model apoštolského zvestovania! Apoštoli nenalievali na ľudí, ani sa ich nesnažili „prinútiť“ k obráteniu. Bolo by to márne a je to márne aj dnes, keď sa o to tak dojemne snažia mnohí dobrí kňazi a evanjelizátori zo svojich kazateľníc. Apoštoli namiesto toho pomáhali ľuďom zamilovať sa do Ježiša. Pretože kým človek nemiluje Ježiša, nedokáže sa obrátiť, nedokáže zanechať všetko a nasledovať Ho na Nových Cestách a začať s Ježišom Nový život. Ale ten kto miluje – láskou Ženícha a Jeho krásou premožená nevesta – pre toho nie je nič prirodzenejšie a normálnejšie, než urobiť to, čo zamilované nevesty a ženáči robia už od počiatku vekov: „Preto muž opusti svojho otca i matku a pripúta sa k svojej manželke ⁸ a budú dvaja v jednom tele. A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo.“ (Mk 10,7n).

• Tento fakt – že na nasledovanie Ježiša (či skôr „chodenie s Ježišom“) stačí záujem a ohromenie, ale na kresťanstvo a jednotu s Ježišom, na opravdivé obrátenie, je potrebná láska, si dobre uvedomoval aj Pavol. Cítiť to z jeho listov. Píše ich ľuďom, ktorým ohlasoval Krista a ktorí sú v kresťanskom spoločenstve. Oficiálne sú kresťanmi. Ich konanie ale dokazuje opak. „¹ Ba počuť aj o smilstve medzi vami, a o takom smilstve, o akom ani medzi pohanmi nepočuť, aby mal niekto manželku svojho otca. ² A vy sa ešte vystatujete namiesto toho, aby ste radšej žiadali a vylúčili spomedzi seba toho, čo sa dopustil takého činu!“ (1 Kor 5.1n) – potrebujeme ešte viac? Na jednej strane so zatajeným dychom čítame o charizmách a znameniach, ktoré sa v Korinte diali, na druhej strane s hrôzou čítame o pokleskoch a hrozných činoch, ktoré sa diali v tom istom cirkevnom spoločenstve. Pavlovi je to ale jasné. V jednom liste píše: „⁶ Medzi dokonalými hovoríme aj múd-

rost' - no nie múdrosť tohoto veku ani múdrosť kniežat tohoto veku, ktoré spejú k záhube, ⁷ ale hovoríme tajomnú Božiu múdrosť, ktorá bola skrytá a ktorú Boh pred vekmi určil nám na slávu.“ (1 Kor 2,6n). Korinťania ale ešte nie sú dokonalí, nie sú ešte obrátení. Pre Pavla „dokonalí“ sú ľudia, ktorí sú „celkom zaujatí Božou vôľou.“ (Kol 4,12). Inými slovami: zamilovaní do Krista tak, ako bol zamilovaný Pavol, keď napísal: „Zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je predo mnou. ¹⁴ Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi.“ (Flp 3,13n). Korinťania sú ale ešte príliš plní seba, príliš plní sebestvety, zahľadení na svoje vlastné osobné záujmy, Ježiš je pre nich zaujímavý asi najskôr ako „tajná zázračná zbraň“ na získanie výhody v zápase s ostatnými ľuďmi o „pozemské statky“ – preto sa stali kresťanmi – ale Ježiš stále nie je ich láskou. Vôbec nie sú pripravení opustiť preňho svoj starý život (a s ním aj zápas, ktorý so svetom a vo svete podľa sveta bojujú) a nasledovať Ho ako Ženícha. Neskôr v liste Hebrejom zaznie výčitka: „¹² Lebo hoci by ste po toľkom čase sami mali byť učiteľmi, znova potrebujete, aby vás niekto učil začiatočným prvkom Božích slov. Stali ste sa takými, čo potrebujú mlieko, a nie pevný pokrm. ¹³ A nik, kto dostáva mlieko, nechápe slovo spravodlivosti, lebo je ešte dieťa. ¹⁴ Pevný pokrm je pre dokonalých, pre tých, čo návykom majú vycvičené zmysly na rozlišovanie dobra od zla.“ (Hebr 5,12–14).

Pre mňa z toho všetkého vyplýva niekoľko poučení:

– Obrátenie je vec lásky. Človek sa prirodzene obracia k tomu a nasleduje to, čo miluje.

– Aby sa človek stal kresťanom, musí sa najprv zamilovať do Boha ako do svojho Otca; do Ježiša ako do svojho Ženícha – a potom preňho bude hračkou naozaj zanechať všetko – ba aj svoj vlastný život, samého seba – a nasledovať toho, koho miluje.

– Umenie evanjelizácie je umením prebúdzania lásky k Ježišovi, lásky k Bohu.

– V tejto úlohe jestvujú pomôcky: Znamenia Božej Lásky, ktoré nám dáva konať Duch Svätý. Naša vlastná láska, prameniaca z lásky Boha, láska spoločenstva veriacich. A samozrejme rozjímavá modlitba, lectio divina, ktoré je svojou povahou zamerané práve na toto: aby sa človek zamiloval do Boha a v tejto láske urobil onen rozhodujúci krok ponad priepasť na „druhú stranu“, kde čaká Ježiš – nový Domov, nová Vlasť, nový Život, nové Všetko.

Ak už teda niekoho evanjelizujete – a mali by ste – potom pamätajte: Vašou úlohou nie je presvedčiť toho druhého. Presvedčenie by splodilo lojálneho teológa, nie kresťana. Vašou úlohou je pomôcť tomu druhému zamilovať sa do Ježiša a obrátiť sa. Ale na to najprv sami musíte byť zamilovaní, obrátení, žijúci v Ježišovi.

Váš Inky

Referencie:

úvaha č. 265, 268, 269; 270